

رامین پرتو

در حالی که بحران خلیج فارس، تنش‌های مرتبط با تنگه هرمز و اختلافات آمریکا با برخی متحدان اروپایی بر سر جنگ ایران، بخش مهمی از فضای ژئوپلیتیکی جهان را تحت تاثیر قرار داده، ایالات متحده بار دیگر تمرکز راهبردی خود را به سمت شرق اروپا و پرونده اوکراین بازگردانده‌است. مجموعه تحولات اخیر نشان می‌دهد واشنگتن در حال طراحی یک ارایش امنیتی جدید در اروپاست که محور اصلی آن تقویت جناح شرقی ناتو، افزایش فشار بر روسیه و بازتعریف مناسبات امنیتی با اروپا خواهد بود.

نخستین نشانه‌این تغییر رویکرد، تصمیم‌ناگهانی دولت دونالد ترامپ برای اعزام پنج‌هزار نیروی نظامی جدید به لهستان بود که تنها چند روز پس از لغو استقرار یک تیپ‌زهی آمریکایی در این کشور اعلام شد و بسیاری از تحلیلگران را غافلگیر کرد. ترامپ در پیامی در شبکه «تروث سوشال» اعلام کرد این تصمیم در پی روابط نزدیک‌واشنگتن با دولت کارول ناوروسکی، رئیس‌جمهور لهستان اتخاذ شده‌است. این تحول در شرایطی رخ می‌دهد که پیش‌تر پنتاگون از کاهش شمار نیروهای رزمی آمریکا در اروپا و بازگشت سطح نیروها به وضعیت سال ۲۰۲۱ سخن گفته بود. همین تناقض آشکار میان کاهش حضور نظامی در اروپا و اعزام نیروهای جدید به لهستان، نشان می‌دهد واشنگتن به دنبال جابه‌جایی اولویت‌های امنیتی خود در قاره اروپاست، نه خروج کامل از آن.

پیام راهبردی واشنگتن به مسکو

استقرار پنج هزار نیروی جدید آمریکایی در لهستان، صرفاً یک اقدام نظامی تاکتیکی نیست، بلکه حامل پیام‌های ژئوپلیتیکی و راهبردی مهمی برای روسیه است. مهم‌ترین پیام این اقدام آن است که آمریکا قصد ندارد میدان شرق اروپا را به مسکو واگذار کند، حتی اگر دربار هم‌میزان تعهدات خود در ناتو با نگرى کند.

واشنگتن با این اقدام تلاش دارد به کرملین نشان دهد که هرگونه پیشروی روسیه در اوکراین یا افزایش فشار بر کشورهای همسایه، با تقویت حضور نظامی آمریکا در جناح شرقی ناتو پاسخ داده خواهد شد. این حضور نظامی، به ویژه در لهستان که به مرکز انتقال تجهیزات و کمک‌های غربی به اوکراین تبدیل شده، عملاً نوعی ایجاد «کمربند بازدارندگی» در برابر روسیه محسوب می‌شود.

هم‌زمان، موافقت آمریکا با فروش سامانه‌های موشکی هاوک بوسته ۱۰۸ میلیون دلاری پشتیبانی نظامی برای اوکراین نیز در همین چارچوب قابل تحلیل است. واشنگتن در تلاش است توان پدافندی اوکراین را حفظ کرده و مانع برتری کامل روسیه

خبیر

در پی اعتراض شبه‌نظامیان یمنی صورت گرفت:

استقرار نیروهای پاکستانی در مرزهای جنوبی عربستان

به دنبال ورود هزاران سرباز پاکستانی به عربستان برای استقرار در مناطق نزدیک مرز یمن ریاض صدها شبه‌نظامی یمنی را که در جبهه‌های عسیر، نجران و جیزان در مرز جنوبی با یمن در کنارش می‌جنگیدند، رها کرده‌است. به گزارش الاخبار، منابع آگاه گفتند که پس از آنکه برخی از این شبه‌نظامیان یمنی در اردوگاه‌های محل اقامتشان که تحت نظارت نیروهای سعودی در مناطق مرزی هستند، اعتراضاتی بر گزار کردند، عربستان، تعداد زیادی از این سربازان را از مناطق جنوبی خود اخراج کرد. طی چند هفته گذشته هزاران شبه‌نظامی از چندین اردوگاه در محورهای عقب‌و‌بلق، واقع در

نوار مرزی بین یمن و عربستان سعودی، برای حقوق خود اعتراض کرده‌اند. با این حال فرماندهی تیپ‌های نهم و ۶۳ در محور عقب و همچنین فرماندهی لشکرهای سوم و چهارم نیروهای موسوم به «نیروهای اضطراری» وابسته به عربستان سعودی در محور بلق، سربازانی را که این اعتراضات را سازماندهی کرده بودند به شورش متهم و ده‌هائز از آنها را به اتهامات مختلف دستگیر کردند. در همین راستا منافع حقوق بشر یمنی در محور بلق تأیید کردند که ده‌هائز از معترضان توسط پلیس نظامی لشکرهای سعودی و چهارم مورد حمله جسدی قرار گرفته‌اند. همچنین شبه‌نظامیانی که در

اعزام ۵ هزار نیرو به لهستان، پیام راهبردی آمریکا به مسکو ارز بایی شد:

ورشو؛ معبر بازگشت واشنگتن به جبهه اوکراین

از ادامه سیاست مهار روسیه تفسیری می‌شود. کرملین بارها تأکید کرده‌ار سال تسلیحات غربی و گسترش حضور نظامی ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه، روند دستیابی به توافق سیاسی را دشوار می‌کند. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، هشدار داده هرگونه محموله تسلیحاتی برای اوکراین هدف مشروع روسیه محسوب خواهد شد.

از سوی دیگر، روسیه تلاش دارد با افزایش فشار میدانی، آمریکا و اروپا را به پذیرش واقعیت‌های جدید در میدان جنگ وادار کند. گزارش‌های منتشر شده از سوی بلومبرگ نشان می‌دهد ولادیمیر پوتین به دنبال پایان دادن به جنگ تا پایان سال ۲۰۲۶ بر اساس شروط مسکو و تثبیت دستاوردهای ازسی روسیه است. بنابراین، اعزام نیروهای آمریکایی به لهستان را می‌توان بخشی از نبرد اراده‌میان واشنگتن و مسکو دانست. نبردی که هدف آن تعیین شکل نظم امنیتی آینده اروپاست.

در میدان نبرد شود. این مسئله به ویژه در شرایطی

اهمیت دارد که ارتش روسیه طی هفته‌های اخیر پیشروی‌های جدیدی در مناطق زاپوریژا و خارکف ثبت کرده و مسکو از ادامه روند پیشروی‌های خود سخن می‌گوید.

در واقع، آمریکا اکنون به دنبال ایجاد توازن جدیدی در جنگ اوکراین است که نه به معنای ورود مستقیم به جنگ، بلکه مبتنی بر افزایش فشار غیرمستقیم بر روسیه از طریق تقویت خطوط دفاعی ناتو و حفظ توان مقاومت اوکراین خواهد بود.

با این حال، این رویکرد مسکو به عنوان نشانه‌ای از موضع‌گیری روسیه در قبال افزایش فشار بر اوکراین و اروپا را به پذیرش واقعیت‌های جدید در میدان جنگ اوکراین وادار کند و گزارش‌های منتشر شده از سوی بلومبرگ نشان می‌دهد ولادیمیر پوتین به دنبال پایان دادن به جنگ تا پایان سال ۲۰۲۶ بر اساس شروط مسکو و تثبیت دستاوردهای ازسی روسیه است

جنگ رویکرد محتاطانه‌تری اتخاذ کرده‌اند. لهستان و کشورهای بالتیک خواهان سیاست سختگیرانه‌تر علیه روسیه هستند. آمریکا نیز اکنون بیش از گذشته به این محور شرقی نزدیک شده‌است.

در این میان، ترامپ تلاش دارد از پرونده اوکراین به عنوان ابزاری برای بازتعریف نقش آمریکا در ناتو استفاده کند. او از یک سو کشورهای اروپایی را به دلیل وابستگی امنیتی به آمریکا تحت فشار قرار می‌دهد و از سوی دیگر، با تقویت حضور در لهستان نشان می‌دهد واشنگتن همچنان بازیگر اصلی امنیت اروپایاقی خواهد ماند.

هم‌زمان، تشدید نگرانی‌ها درباره آینده جنگ اوکراین نیز در این تصمیم مؤثر بوده‌است. روسیه علاوه بر پیشروی‌های میدانی، حملات پهپادی و موشکی خود را افزایش داده و تنش‌ها حتی به بلاروس و مناطق مرزی ناتو نیز کشیده شده‌است. برمایش‌های هسته‌ای مشترک روسیه و بلاروس نیز نگرانی‌های غرب را دوچندان کرده‌است.

اروپا، ناتو و نگرانی از سیاست ترامپ

واکنش کشورهای اروپایی و ناتو به اقدامات اخیر آمریکا، ترکیبی از استقبال، نگرانی و احتیاط بوده‌است. مارک روته، دبیر کل ناتو، از تصمیم ترامپ برای اعزام نیرو به لهستان استقبال کرده و آن را نشانه تداوم تعهد آمریکا به امنیت اروپا دانسته‌است. سیاستمداران لهستانی نیز این اقدام را موفقیتی راهبردی برای ورش توصیف کرده‌اند.

از طریق خاک لهستان وارد اوکراین می‌شود و همین مسئله‌این کشور را به یک پایگاه استراتژیک برای ناتو تبدیل کرده‌است. در چنین شرایطی، افزایش حضور نظامی آمریکا در لهستان چند هدف هم‌زمان را دنبال می‌کند. نخست، تضمین امنیت خطوط انتقال تجهیزات به اوکراین؛ دوم، ایجاد بازدارندگی در برابر هرگونه تهدید احتمالی روسیه علیه کشورهای عضو ناتو؛ سوم، تقویت جایگاه لهستان به عنوان رهبر جدید جناح شرقی اروپا.

این تحول همچنین نشان‌دهنده تغییر موازنه قدرت در درون اروپاست. در حالی که آلمان و فرانسه به دلیل اختلافات با واشنگتن و نگرانی از تشدید رقابت با آمریکا، موضع محتاطانه‌تری اتخاذ کرده‌اند، فرانسه و آلمان اکنون بیش از گذشته از ایده «اروپایی تر شدن ناتو» سخن می‌گویند. ژان نوبل باروز، وزیر خارجه فرانسه، تأکید کرده: بازنگری آمریکا در سطح تعهداتش به اروپا فرصتی برای افزایش نقش اروپایی‌ها در ناتو است. این موضع نشان می‌دهد اروپا به تدریج در حال آماده‌شدن برای سناریویی است که در آن آمریکا دیگر مانند گذشته ضامن مطلق امنیت قاره سبز نباشد.

به هر ترتیب آمریکا به دنبال تشدید مستقیم جنگ نیست، بلکه می‌کوشد موازنه‌ای ایجاد کند که روسیه نتواند پیروزی کامل در اوکراین به دست آورد و در عین حال، اروپا نیز وابستگی امنیتی خود به واشنگتن را حفظ کند. این همان راهبردی است که اکنون لهستان را به محور اصلی سیاست امنیتی آمریکا در اروپا تبدیل کرده و جنگ اوکراین را وارد مرحله‌ای تازه از رقابت ژئوپلیتیکی میان غرب و روسیه کرده‌است.

خبیر

با هدف تمرکز بر جنگ علیه ایران:

آمریکا فروش تسلیحات به تایوان را متوقف کرد

کمیته تصویب نهایی فروش تسلیحات به «پیت هگست» وزیر جنگ و «مارکو رویو» وزیر امور خارجه آمریکا بستگی دارد. در عین حال اظهارات کانو با دلیل اعلام «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا بر توقف فروش تسلیحات تناقض دارد که تلویحاً گفته بود ممکن است فروش تسلیحات به تایوان را به عنوان «بازاری برای چانه‌زنی» در مذاکرات با چین به تعویق بیندازد. ترامپ در این باره به شبکه فاکس گفت: «من هنوز آن را تصویب نکرده‌ام. باید ببینیم چه می‌شود. ممکن است انجامش دهم. ممکن هم هست انجام ندهم.» رئیس‌جمهور آمریکا پس از سفر به چین در جمع خبرنگاران با گفتن این که این موضوع را با «شی جین‌پینگ» رئیس‌جمهور چین، «بازجیات بسیار» مورد بحث قرار داده‌است، افزود: «طبی بازه‌زمانی نسبتاً کوتاهی تصمیم خود را خواهیم گرفت». بر اساس گزارش‌های رسانه‌ای، ایالات متحده چندین دهه از «شش تضمین» پیروی کرده که مجموعه شش اصل سیاست خارجی است که خط مشی روابط آمریکا و تایوان در سال ۱۹۸۲ و در دوران ریاست جمهوری «رونالد ریگان» بود.

ایالات متحده اعلام کرد که به دلیل جنگ ایران که منجر به مصرف شدید تسلیحات و خسارات مالی زیادی به سبب آسیب به دیگر تجهیزات نظامی، از جمله رادارها و انواع هواگردهای پیشرفته آن به‌سز آورد، فروش سامانه‌های تسلیحاتی به ارزش ۱۴ میلیارد دلار به تایوان را متوقف کرده‌است. گزارش‌های ناتو می‌گویند که «هانگ کانو» معاون وزیر نیروی دریایی ایالات متحده در جلسه استماع کمیته فرعی تخصصی بودجه دفاعی سنا می‌گوید که تصمیم‌ران توضیح داد: «مردمی الهائشی سال گذشته از سوی عربستان سعودی و چهارم رهبری عرضه کتاب در نزدیکی استان صعده شده‌بود.

جهان نما

در بیانیه‌ای شدیدالحن مطرح شد:

اعتراض ۷ کشور غربی به شهرک‌سازی اسرائیل در کرانه باختری

رهبران ۷ کشور غربی در بیانیه‌ای شدیدالحن، گسترش شهرک‌سازی اسرائیل در کرانه باختری را محکوم کرده و هشدار دادند که ادامه این روند، اشغالگری را تثبیت و سرزمین فلسطین را بیش از پیش تکه‌تکه می‌کند. رهبران انگلیس، فرانسه، آلمان، ایتالیا، کانادا، استرالیا و نیوزیلند امروز جمعه در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که وضعیت کرانه باختری طی ماه‌های گذشته به‌طور چشمگیری وخیم‌تر شده و خشونت شهرکنشینان اسرائیل به سطحی بی‌سابقه رسیده‌است.

در این بیانیه که از سوی دفتر نخست‌وزیری انگلیس منتشر شد، آمده‌است که سیاست‌ها و اقدامات اسرائیل، از جمله تثبیت بیشتر کنترل این رژیم بر کرانه باختری، ثبات منطقه و چشم‌انداز تشکیل کشور مستقل فلسطین را تضعیف می‌کند. رهبران این هفت کشور غربی تصریح کردند که حقوق بین‌الملل در این زمینه روشن است و شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی در کرانه باختری غیرقانونی است. آن‌ها تأکید کردند که طرح‌های ساخت‌وساز در منطقه موسوم به E1 نیز از این قاعده مستثنا نیست و اجرای این طرح، کرانه باختری را به دو بخش تقسیم می‌کند.

در ادامه این بیانیه آمده‌است: «توسعه شهرک‌سازی در منطقه E1 کرانه باختری را به دو بخش تقسیم می‌کند و نقضی جدی از حقوق بین‌الملل به شمار می‌رود». رهبران انگلیس و شش کشور دیگر همچنین به شرکت‌های خصوصی هشدار دادند که نباید در مناقصه‌های مربوط به ساخت‌وساز در منطقه E1 با سایر طرح‌های شهرک‌سازی شرکت کنند. آن‌ها اعلام کردند که مشارکت در این پروژه‌ها می‌تواند پیامدهای حقوقی و اعتباری برای شرکت‌ها داشته باشد و آن‌ها را درگیر نقض‌های جدی حقوق بین‌الملل کند.

این هشدار از آن جهت اهمیت دارد که طرح E1 در سال‌های اخیر به یکی از نمادهای اصلی تلاش اسرائیل برای قطع پیوستگی جغرافیایی کرانه باختری و جدا کردن بیت‌المقدس شرقی از عمق سرزمین‌های فلسطینی تبدیل شده‌است. نهاد‌های حقوق بشری و بسیاری از کشورهای بارها تأکید کرده‌اند که اجرای این طرح، امکان تشکیل یک کشور مستقل و پیوسته فلسطینی را بیش از پیش از بین می‌برد.

رهبران هفت کشور غربی در بخش دیگری از بیانیه خود از اسرائیل خواستند گسترش شهرک‌ها و اختیارات اداری خود را متوقف کند، پاسخگویی در قبال خشونت شهرکنشینان را تضمین کند، ادعاها علیه نیروهای اسرائیلی را بررسی کند، قیمومت خاندان هاشمی را ماکان مقدس بیت‌المقدس و ترتیبات تاریخی موجود را محترم بشمارد و محدودیت‌های مالی علیه تشکیلات خودگردان فلسطین و اقتصاد فلسطین را لغو کند.

آن‌ها همچنین با اشاره به مواضع برخی اعضای اسرائیل اعلام کردند که با هرگونه حمایت از الحاق سرزمین‌های فلسطینی و کوچ اجباری فلسطینیان به شدت مخالفند. این بیانیه در شرایطی صادر شده‌است که اسرائیل طی ماه‌های گذشته روند شهرک‌سازی در کرانه باختری را با سرعت بیشتری دنبال کرده و هم‌زمان فشار بر جوامع فلسطینی، به‌ویژه در مناطق حساس اطراف بیت‌المقدس شرقی، افزایش یافته‌است.

بر اساس گزارش‌های منتشر شده، طرح E1 شامل ساخت هزاران واحد مسکونی در منطقه‌ای راهبردی میان بیت‌المقدس شرقی و شهرک معالیه اودومیم است. این منطقه از نظر جغرافیایی برای پیوستگی سرزمین‌های فلسطینی اهمیت کلیدی دارد و ساخت‌وساز در آن می‌تواند ارتباط شمال و جنوب کرانه باختری را مختل کند.

سازمان‌های مخالف شهرک‌سازی پیش‌تر اعلام کرده‌اند که مناصه ساخت ۳ هزار و ۴۰۱ واحد مسکونی در منطقه E1 یکی از خطرناک‌ترین طرح‌های شهرک‌سازی اسرائیل است، زیرا اجرای آن نه‌تنها امکان ایجاد یک کشور فلسطینی پیوسته را تضعیف می‌کند، بلکه زمینه گسترش کنترل اسرائیل بر محور بیت‌المقدس شرقی و اطراف آن را فراهم می‌سازد.

هم‌زمان، گزارش‌های تازه نشان می‌دهد که وزیر دارایی اسرائیل دستور تخلیه روستای فلسطینی خان الاحمر در کرانه باختری را صادر کرده‌است. این روستا سال‌هاست در معرض تهدید تخریب قرار دارد و نهاد‌های بین‌المللی هشدار داده‌اند که تخلیه آن می‌تواند بخشی از روند گسترده‌تر پاک‌سازی تدریجی فلسطینیان از مناطق پیرامونی طرح E1 باشد. اسرائیل در ماه‌های گذشته علاوه بر پیگیری طرح E1، روند توسعه شهرک‌ها و تثبیت اختیارات اداری خود در کرانه باختری را نیز تشدید کرده‌است. این اقدامات با انتقادهای لفظی متعدد از سوی دولت‌های غربی روبه‌رو شده، اما منتقدان می‌گویند همین دولت‌ها در عمل همچنان از به‌کارگیری ابزارهای مؤثر برای مهار تل آویو خودداری می‌کنند.

بیانیه امروز هفت کشور غربی از این منظر اهمیت دارد که برای نخستین بار در سطح رهبران، شرکت‌هایی به‌طور مستقیم درباره مشارکت در ساخت‌وسازهای غیرقانونی هشدار دریافت کرده‌اند. با این حال، تجربه ماه‌های گذشته نشان داده‌است که هشدارهای سیاسی غرب، مادامی که با فشار واقعی و توقف حمایت‌های تسلیحاتی و دیپلماتیک همراه نشود، تأثیر محدودی بر رفتار اسرائیل خواهد داشت. این در حالیست که رامیز ال‌اکبروف، معاون این‌ها هستند و یوزه سزامان ملل متعهد در روند صلح خاورمیانه در نشست شورای امنیت اعلام کرد که وضعیت در سراسر سرزمین‌های اشغالی فلسطین به‌طور فزاینده‌ای شکننده و نگران‌کننده‌است. در کرانه باختری، از جمله قدس شرقی، گسترش شهرک‌سازی، خشونت‌های مرتبط با شهرکنشینان و اقدامات تحریک‌آمیز همچنان به تشدید تنش‌ها دامن می‌زند.

اقدامات مجرمانه در حمله به عربستان و امارات تأکید می‌کنیم و دستور بررسی جزئیات این حملات صادر شده‌است. سخنگوی رسمی فرمانده کل نیروهای مسلح عراق پیش‌تر اعلام کرد استفاده از خاک این کشور یا عبور از حریم هوایی آن برای حمله به کشورهای منطقه را محکوم کرده و متعهد شد که در این زمینه با قاطعیت عمل خواهد کرد.

وزارت امور خارجه کوپبا اعلام کرد مارکو رویو، وزیر امور خارجه آمریکا با طرح ادعاهای تازه در تلاش است شرایط را برای تحریک به اقدام نظامی علیه این کشور فراهم کند. طبق گزارش سایت شبکه روسیا الیوم، برنوردریگز، وزیر خارجه کوپبا در شبکه اجتماعی «ایکس» نوشت: «وزیر خارجه آمریکا بار دیگر دروغ می‌گوید تسا زمینه تجاوز

در محدود کردن واردات سوخت، شرایط

دشسوری را برای مردم این کشور ایجاد کرده‌موجب فشارهای گسترده اقتصادی شده‌است. رودریگز همچنین به اتهامات آمریکا درباره قرار دادن کوپبا در فهرست کشورهای حامی تروریسم واکنش نشان داد و گفت: «در حالی کوپبا به حمایت از تروریسم متهم می‌شود که ایالات متحده طی دهه‌ها اجازه داده اقدامات تروریستی علیه کوپبا از خاک این کشور مانده‌ی و اجرا نشود و عاملان آن نیز مورد حمایت قرار بگیرند». وی در ادامه اظهار داشت که رویو به خوبی می‌داند تهدید اقدامات قهری یکجانبه آمریکا، مانع اصلی توسعه اقتصادی کوپبا است و آثار مخرب آن همه بخش‌های کشور، از جمله بخش هستیم، به‌المهد، الزیدی گفت: این موضوع در شرایطی مطرح می‌شود که دولت آمریکا از ابتدای ژانویه سال جاری اقداماتی را برای محدودسازی کامل ارسال سوخت به کوپبا آغاز کرده‌است.